

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Pa pošti prejemnik:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — „
četrt 6 — „
mesec 2 — „

V upravnistvu prejemnik:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — „
četrt 6 — „
mesec 1 — „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnino in inzerate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, L. 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 39.

V Ljubljani, v sredo, 18. februarja 1903.

Letnik XXXI.

Slovensko kat. polit. društvo za Kočevski okraj

je zborovalo minulo nedeljo v prijaznih strugah. Ker je bilo znano, da pride na shod g. dr. Krek, prišli so vsi možje na shod. Tudi iz sosednih ter jih je bilo mnogo. Dr. Krek je razvijal misli o stanovski organizaciji, iz katere se razvije potem večja samostojnost arenj, dežel, posameznih korporacij itd. Dokazoval je potrebo, da se stré centralizem ter nadvlada uradništva v naši državi. Kot ljudska stranka moramo biti proti temu, da bi uradništvo govorilo prvo besedo. Uradnikov naj bo toliko, kolikor jih je treba, a ti morajo vedeti, da so od ljudstva plačani, torej od ljudstva odvisni ljudje, da morajo služiti ljudstvu, ne pa ukazovati mu. Ljudstvo je postavodajalno in uradniki morajo potem le skrbeti, da se ljudstvu godi pravica po postavi. A to je ravno žalostno in narobe v Avstriji, da nima ljudstvo glavne besede, ampak gospoda po mestih. Država ne more dajati nobenih pravic, ker jih nima. Narodi, občine, družina i. t. d. imajo natorne pravice in te pravice bi morala vlada braniti, kar pa ne dela, ampak po svojem uradništvu jemlje ljudstvu kar največ pravic v prilog centralizma. Država je vse — posamezniki nič, kakor da bi bila sedanja človeška družba začela se z državo ne pa s posameznim človekom, družino, srenjo i. t. d. — Omenjal je žalošne uloge, katero igrajo kranjski veleposestniki, ki so združeni v dež. zboru z zastopniki mest in uradništva nasproti kmetiskim zastopnikom, da pomagajo tako zatirati ljudske kmetijske težnje. Tako ne spametnih veleposestnikov, ki bi nastopali proti ljudskim interesom, menda nima nobena dežela. Ako pogledamo gori na Češko, vidimo, da je ondoto plemstvo, ki ima za sabo zgodovino, ki ima denar, učenost in je res plemenito, drži z narodom, a pri nas je

od vae plemenitosti [plemenitašem oatala smo neprimerna domišljavost. Zato smo kot demokratična stranka za reformo volilnega reda, za splošno in enako volilno pravico. Zgoraj pravijo: Ljudstvo ni zrelo. Prezerno govore o kmetih, zaničljivo o delavstvu in poniževalno. Ako ljudstvo ni še zrelo, je upanje, da bo dozorelo, ker dozoreva, ker je med ljudstvom še mnogo zdravega, kar pa ni opaziti med inteligenco, kjer je toliko gnjilobe. Zgoraj je vse bolno, ozdravljenje bo prišlo in mora priti od spodaj. Priporočal je tesno združeno organizacijo nasproti liberalcem in oderuhom, ki tudi združeni marširajo proti nam... Mi smo tudi katoliška stranka ter zahtevamo, da so naši poslanci dobri katoliki, ne zato, ker bi se morda v dež. zboru reševala verska in dogmatična vprašanja, ampak le zato, ker ljudstvo more in sme le takim poslaneom zaupati. (Ob zaključku je ljudstvo viharo odobravalo njegov govor.)

Župnik Kerin je razpravljaval o domačih razmerah in zavračal govorice liberalcev — zlasti je neumoren g. Višnikar — ko skušajo na razne načine begati naše ljudi nasproti poslancem. — Svedo so to samo togotni izlivi propalega kandidata brez vse podlage, a vendar se zgodi, da tako govorjenje zbega tega ali onega, ker navadni ljudje mislijo, da je z visoko službo združena tudi tolika pamet, kar pa ni vselej res. Razpravljaval je o projektu zadržnega mlina, katere stvar je sedaj v tiru. Zahvalil je govornika g. dr. Kreka.

Župan Mustar iz Kompolj se je naslonil na dr. Krekov govor, ter dokazoval, kako nesamostojne so naše občine. Župani so navadni pisarji raznih uradov. Take nesamostojne župane zgoraj kaj radi vidijo, ako se pa župan potegne za občino in občane, se jim zgoraj takoj privahajo nosovi, in ako župan le ne miruje ter se poteguje za pravico, in če je toliko brezobziren, da tudi navzgor zabrusi kako resnično, je pa v nevarnosti, da ni kaznovan. Tako se je njemu godilo. Bila je cela, dobro

premišljena spletko in samo cesarska milost ga je rešila, da ni sedel 10 dni, zato ker se je preveč in, kakor pravijo, nekoliko nedostojno potegoval za občane... Prešel je na vzajemno zavarovalnico ter priporočal kmetom, da se pri tej banki zavarujejo. Nenosimo denarja v židovski žakelj!

Poslanec Jaklič je povedal, da mora biti vsak pripravljen na žrtve, kdorkoli se bori za pravice ljudstva. A to nas ne oplašči. Na žrtve smo vedno pripravljeni, žrtve prenašamo radi, ker vemo, da brez žrtve ne pridemo do zmage. Omenjal je svojega slušaja v občini Videm, kjer je bilo toliko boja za občino. Ko je ljudstvo budil s tiskom, so ga kaznovali zaradi kolportaze, ob volitvah so našli goljufijo in ga obsodili na zapor, pečat so mu hoteli pritiskati hudodelstva, a posledice so pokazale, kje je bilo hudodelstvo, kar je dokazala revizija dež. odbora, ki je dognala same malenkostne stvari. A vse intrige in šikane nas delajo vstrajne.

Priporočal je ljudem domačo posojilnico in zadrugo, katol. časopisje in naposled pozval ljudi, naj se ravna po geslu: Svoji k svojim! Hiše, kjer naročujejo in beró „Narod“ in „Rodoljuba“, niso naše, gostilna, ki ima samo „Narod“, ta ni naša, kateri trgovec bere „Narod“, ta ni naš, kdor voli nasprotno, ta ni naš. Podpirajmo vse, ki so naši, ki so ljudstvu pravični, ki podpirajo dobro stvar! Bodimo možje skozi in skozi, pa bo zmaga lahka.

Ko se nihče več ne oglasi, spominja se poslanec Jaklič, ki je predsedoval, dveh poglavarjev, starčka v Rimu in starčka na Dunaju. Pozval je, da jima zakliče zbor trikratni »živio!«

Zvečer so se zborovalci razšli z željo, da se večkrat zberemo.

Državni zbor.

Dunaj, 17. svečana.

Parlamentarno delo.

Danes je zbornica pričela drugo branje vojaške predloge. Za predlogo je oglašanih

24 govornikov, proti predlogi 50. Sedaj do 5. ure je govorilo šele osem govornikov. Iz tega smemo sklepati, da se bode glasovanje vršilo šele v petek. Nastane pa vprašanje: Kaj naj pride drugi teden na vrsto? Državni proračun je že nekaj tednov na dnevnem redu. Ministerski predsednik pa goji željo, naj zbornica prične z nagodbo. Kakor znano, parlament ne more mej vladama dogovorjene nagodbe niti za pičico premeniti. Mora jo odobriti, kakersna je, a more jo tudi odkloniti. Zgodovina avstrijskega parlamenta pa uči, da je obveljala še vsaka nagodba, in da so najglasnejši levi proti nagodbi v zadnjem trenutku postali mirna jagnjeta ali pa iskali pred glasovanjem zavetja na hodnikih. Tako je tudi že danes gotovo, da vlada dobi večino za nagodbo, ako ne iz gospodarskih, gotovo iz političnih razlogov.

Vladi je le na tem, da dobi ustavno odobrenje nagodbe z Ogrsko do konca junija. V tem oziru pa bode odločevala taktika čeških poslancev, ki imajo še vedno v zalogi nad 50 nujnih predlogov. Vojaske predloge so izločili iz obstrukcije, ker je vlada zapretila, da za slučaj obstrukcije odgodi državni zbor in s § 14. uveljavi vojaško predlogo. To bi bilo sicer proti duhu in besedi držav. tem. zakona, ker nova vojaška predloga znatno zviša državne troške; toda v Avstriji smo že vsemu privajeni.

Ko je vlada leta 1899. s § 14. zvišala razne konsumne davke, so pač časniki in posamezni poslanci na shodih odločno ugovarjali kršenju ustave, a pozneje tudi odločno molčali, ker so na krmlu našli drugo vladu, po starem geslu: Si duo faciunt idem, non est idem.

Drugače je z avstro-ogrsko nagodbo. Pl. Szell je sicer v tem vprašanju že menjaval svoje stališče in bi končno pritrdil nagodbi tudi s § 14., dvomimo pa, da bi bila s tako nagodbo zadovoljna ogrska zbornica. Zadovoljila bi se le tedaj, ko bi avstrijska vlada ugodila vsem ogrskim zahtevam, ki niso že jasne rešene v predloženem načrtu nagodbe in so ostale »in suspensio«. Tako daleč pa ne pojde nobena avstrijska vlada, in zaključek je:

Nagodba mora dobiti ustavno odobrenje. Češki poslanci pa so že opetovano pretili, da z vlado obračunajo pri nagodbi. Ali češki poslanci tudi v istini izvrše svoje pretnje, o tem danes še sami niso edini. Znano je, da sta v češkem klubu dve krili. Levo krilo, ki je v manjšini, ima vedno na zastavi obstrukcijo, desno krilo uravnava taktiko od slučaja

LISTEK.

Jaroslav Vrchlicky.

Praga, 16. febr.

Češka stoji danes odločno v znamenju abrahamovanja velikega češkega pesnika Jaroslava Vrchlickyega. Včerajšnji listi so polni njegove slave, „Zlatá Praha“, „Máj“ i. dr. so priredili dragocene slavnostne izdaje na slavo Vrchlickemu in iz vseh delov češke zemlje od juga in severa, od izhoda do zahoda donijo v Prago — po papirnatih trombah, po brzjavah ali kakorkoli iskreni pozdravi in goreče želje: „Bog nam še dolgo let ohrani Jaroslava!“

Češka pesniška literatura se sme po pravici imenovati ogromna. Med živčimi pesniki slovijo najbolj: Jaroslav Vrchlicky, Svatopluk Čech in Julij Zeyer, vendar brez zavisti se priznava prvenstvo Vrchlickemu! Ako hočemo dobiti pojem o delavnosti tega moža, podajmo se h knjigokupcema Grossman a Svoboda v Ferdinandovi tridi. V petero velikih okvirjih je tu izloženo vseh 367 del, knjig in knjižic, katere je Vrchlicky do sedaj dal v tisk, kakih

50 del pa je še v rokopisih. Človeku se kar v glavi zavrti, če pomisli, da je vse to že spisal človek, ki je še le komaj star 49 let in ki slovstveno deluje še le 24 let. V tem oziru je Vrchlicky zares svetovni fenomen, kaj enakega nahaja se le še v starejši španaki literaturi.

Skušal sem dobiti le mal pregled ogromne Vrchlickijeve knjižnice in naštel sem 71 izvirnih pesniških del, dram izvirnih je 33; pesniških prevodov iz tujine je menda celo 100; ostalo je proza.

Vrchlicky je res nenavadna prikazen. V izvirnih svojih delih se kaže moža nenavadno bujne fantazije, mnogoštevilni so tudi njegovi prevodi iz svetovnih literatur: francoske, angleške, italijanske, španske, poljske in kitajske. Zdi se, kakor bi si Vrchlicky zastavil zadačo, češko slovstvo spojiti z svetovnim.

Slovanski duh preveva vsa dela njegova. Vrchlicky je moderni pesnik in mnogo novodobnih zmot se najde v njegovih delih, vendar se ni zatajil tudi kot veren sin pobožnega ljudstva. Naš pesnik obdelaval je tudi veliko množino verskih predmetov in se posebno zaglobil v prve čase krščanstva.

„Katoliške listy“ naravnost trdijo: „Ako

bi se izdala anthologija nabožnih njegovih pesmij, polnih čudovite krasote, bila bi ta knjiga v čast pesniku in krščanstvu!“ V ogromni množini njegovih spisov je pač tudi marsikaj, kar ne soglaša s tem, vendar je Vrchlicky tudi za katoliško češko slovstvo zaslužen ne le z izvirnimi proizvodi, ampak še zlasti s prevodi Danteja in Calderona.

Kakor znano, je Jaroslav Vrchlicky profesor na češki univerzi v Pragi, udgesposke zbornice na Dunaju itd.

Kar se slavlja samega tiče, je isto danes celo nepregledno! Mestni zastop praški je sklenil v posebni slavnostni seji, podati slavljenju po posebni slovesni deputaciji „skvostno adreso“.

Na predvečer so se praški akademiki domačini v dvorani „Domačnosti“ posebno slovesno poklonili svojemu krajanu, ki je za trenutek tudi tje prihitel, dasi se skoraj nerovno ogiblje vseh ovacij. Ljudje, ki so pesnika poznali pred 25 leti, slikajo ga kot nenavadno idealno pesniško prikazen. Vedno zamišljen, sive sanjave oči, blede obraz, dolgi črni lasje, vijolice in knjigo vedno v rokah, tako je bolj sanjal kakor hodil po praških ulicah in po okolici. Sedaj trdijo nežne gospe, da je to vse zdavna zginulo, in Vrchlicky „neni pěkný“. Dolgi lasje so zginili,

obraza je resnega, z mršavo brado in z dolgimi, karakteristično navzdol zavitimi brki: poznase na njem delavec duha in peresa!

„Ilirija“, društvo v Pragi živčih Slovencev, proslavi Vrchlickyega dne 20. februarja v dvorani „Choděra“ z govorom in prednašanjem odlomkov pesnikovih del v slovenskem prevodu.

Glavna skupščina društva sv. Jeronima.

Iz Zagreba, 14. febr.

12. februarja je bila letošnja glavna skupščina društva sv. Jeronima, katero je otvoril sedanji društveni predsednik č. gosp. Cvjetko Rubetić. V svojem govoru se je spomnil poprejšnjega predsednika č. g. kan. Feliksa Suka, ki je opravljal celih dvanajst let težavno službo predsedniško na korist društva, za katero je izvel marsikaj koristnega. Za njegove uprave se je sezidala krasna društvena zgrada, pomnožilo se je tudi število članov ter izdalo lepo število koristnih knjig. Za vse to mu je izrazil novi predsednik hvalo, a sam pa obeta, da se boče z istim oduševljenjem in z isto ljubeznijo, kakor dozda skoz celih petindvajset

do slučaja. Vlada in čehi imajo še sedem dni časa za pogajanja in razmišljanja.

Mej tem pa je že skoraj gotovo, da pride drugi teden na vrsto prvo branje nagodbe. Ker pride vladna predloga brez glasovanja v odsek, nameravajo izvoliti v ta odsek 60 članov, ki bi se razdelili v tri pododseke. Prvi pododsek 15 članov bi se bavil z avtonomnim carinskim tarifom, drugi pododsek tudi iz 15 članov bi se pečal z bančno predlogo, a tretji pododsek iz 30 članov z ostalimi vprašanji nagodbe. Tako bi bilo ustrezno tudi zastopnikom industrije in trgovine, ki hočejo imeti poseben odsek veščakov za carinski tarif. Ko bi zbornica dovršila tudi prvo branje proračuna, zborovala bi nagodbeni in proračunski odsek, mej tem bi zbornica rešila nekaj manjših predlog in preostalo bi še časa za deželne zборе. Po tem računu bi bila do julija rešena državni proračun in nagodba, v jeseni bi prišle na vrsto trgovinske in carinske pogodbe z vnanjimi državami. Znano pa je, da se večkrat pri takih računih vrežejo. Vederemo.

Vojaška predloga.

Kakor sem že gori omenil, je danes v razpravi o vojaški predlogi govorilo osem govornikov. Poslanci K. Heinhüller, dr. Schücker in dr. Chiari so sicer izražali razne težnje, a iz političnih in stvarnih razlogov izjavljali, da glasujejo za predlogo. Proti predlogi so govorili Schummeier, dr. Herold, Wohlmeyer, Schreiter in Daszynski.

Zbornica jutri nadaljuje razpravo.

Carinski tarif.

(Gospodarski položaj posestnikov v Avstriji sedaj in v bodoče vsled novih carinskih tarifov Nemčije.

III Izvoz naše živine v Nemčijo.

Vrnimo se k razmerju Avstrije z Nemčijo, ki je tako silno povzdignila carinski tarif za naše blago.

Doslej je znašala carina za našo živino v Nemčijo od konja 20 K, po novem tarifu bo carina znašala pri konju:

v vrednosti do 300 mark	— 30 mark
" " " 1000 "	— 75 "
" " " 2500 "	— 150 "
" " " čez 2500 "	— 300 "

Pri govedih: od vola je doslej znašala carina 25 $\frac{1}{2}$ marke, po novem tarifu pa se bo vsak vol tehtal in od 100 kil žive teže bo plačati carine 12 mark, torej od pitanega vola z živo težo 800 kil — 96 mark ali od para volov 192 mark le carine, kar se poleg velikih stroškov za transport pravi: Vhod našim pitanim volom bo kar onemogočen; to pa bode osodopolno vplivalo na ceno živine, ker ponehali bodo veliki kupci prihajati na naše sejme; brez teh ptujih kupcev pa je živahna kupčija nemogoča.

Doslej je znašala carina za prašiča 5 mark; zanaprej se bo vsak tehtal in od 100 kil bo carine 10 mark, torej za prašiča, ki bo tehtal 200 kil, treba bo carine plačati 20 mark!

Prašali bi me lahko: Kaj pa je povzročilo, da so Nemci nastavili tako visoko carino za bodočnost? Odgovor je lahak: Ker znajo v Nemčiji agrarci (kmetovalci) braniti svoje interese, pri nas pa je doslej bil kmetovalec zadnji. Na vse stanove so gledali, vbojo kmečko paro pa so prepustili njeni usodi!

Da pa moremo presoditi, ali je Nemčija vstanu priskrbeti iz lastnega kmetijstva potrebno živino za državljane, in ali vendarle ne bo prisiljena odnehati in od nas dobivati živino osobito za mesnico, je treba proučiti dejanske razmere, v kakršnih se nahaja kmetijstvo v Nemčiji.

Kakor je posneti iz poročila nemške državne vlade na nemški državni zbor, se je ondotna živinoreja v pretekli desetletni dobi vzlic nizki carini na živino iz tujih dežel precej ugodno razvijala in mogla izhajati. Le v ovčjereji je zaznamovati velik nevspeh. Pred 50. leti je zavzemala ondotna ovčjereja skoro prvo mesto v Evropi. L. 1873 je še imela Nemčija skoro 25 milijonov ovac. Vseled nastale konkurence inozemstva pa je začela ovčjereja padati tako, da je v l. 1892 bilo le še 13 mil. ovac. L. 1897 se je število znižalo celo le na 10 milijonov.

Tudi glede konjereje je Nemčija v tej dobi nazadovala, in to je povzročila najbolj konkurenca Amerike, ki je še leta 1888 izvozila le 3000 konj, leta 1899 pa že 51.150 konj. Tako je prišlo, da je Nemčija l. 1899 vpeljala 104.578 konj; l. 1875 pa ji je bilo treba kupiti le 28.428 konj, vse drugo je doma vzredila.

Zato so nemški konjerejci silili vlado, da zviša uvozno carino za konje. To je tudi storila in vpeljala res gorostasno visoko carino, osobito na konje večje vrednosti. S tem je vlada zaščitila v Nemčiji domače konjerejce v izreji dragocenih konj. Za navadne konje, kakršne vzrejata se pa sploh ne izplača, je nastavila primerno nizko carino. To je gotovo, da bode osobito našim lepim konjem, sploh tudi konjem težkega noriškega plemena vhod v Nemčijo zelo otežkočen, če ne celo onemogočen. Kar pa dela to carino še bolj nevarno za našo konjsko trgovino, je določba, da se ima po ondotnih izvedencih določiti vrednost. Če bo importirer še tako dokazoval, da dotični konj ne velja nad 2500 mark, bodo ondotni izvedenci lahko odločili, da je vreden nad 2500 mark, in plačati bo 300 mark carine od konja!

Koliko konj potrebuje Nemčija, nam kažejo sledeče številke: L. 1900 je Nemčija kupila 111.336 konj v vrednosti 77 in pol milijona mark, in sicer je dobila konj iz Avstrije za 8 in pol milij. mark, iz Rusije za 15 mil. mark, iz Belgije za 19 milijonov mark, z Danskega za 16 mil. m., iz Francije za 7 mil. mark.

Izvoz konj iz Nemčije pa je znašal

Društvo sv. Jeronima je prav zavzeto za snovanje ljudskih knjižnic ter je v to svrhu podarilo dotičnemu odboru 1340 komadov svojih knjig. Za leto 1903. name-rava društvo izdati sledeče knjige: 1. „Danico“ za leto 1904. 2. „Hoja za Kristusom“ od Tomaža Kempčana v prevodu dr. Stjepana Bosanca. 3. II. zv. Kosmakovih: „Slik iz vsakdanjega življenja“ in 4. „Prirodni zemljepis“ od M. M. Šenoe.

Vrhutega omenja, da se bode društvo oziralo tudi na aktualna vprašanja ter prosi hrvaške pisatelje, da ga v tem podpirajo. V to svrhu sta razpisani dve nagradi.

Potem je poročal društveni blagajnik dr. Ivan Bujanović o društvenem premoženju. Vse društveno premoženje je znašalo koncem leta 1902. lepo svoto 285 tisoč 045 K. Društveni računi so bili pregledani in odobreni.

V odbor so bili izvoljeni: Janko Barlé, Ivan Bujanović, Ivan Hoić, Ladislav Jambrečević, Dane Rašić, Ferdo Rožić, Cvjetko Rubetić in Feliks Suk. Novi odbor je izvolil za predsednika zopet Cvjetka Rubetića, vrlega domoljuba in v vsakem pogledu odličnega sveđenika. Bog blagoslovi domoljubno delo!

10.612 konj v vrednosti 10 in pol milijona mark; od teh je šlo največ v Švico.

V koliko je zmožna naša avstrijska konjereja za eksport, moremo presoditi iz sledečih številke:

V l. 1900. je šlo iz Avstrije 24.639 kobil v vrednosti 19 in pol milijonov kron in sicer v Italijo 13.358 kobil v vrednosti 12 milijonov kron, v Nemčijo 3329 kobil v vrednosti 2 in tri četrt mil. kron.

V istem letu se je prodalo iz Avstrije konj za vprego 39.899 v vrednosti 32 mil. kron, in sicer od teh v Italijo 17.604 konj v vrednosti 16 mil. kron, v Nemčijo 10.454 konj v vrednosti 8 mil. konj. Sploh je znašal naš konjski izvoz vrednost 50 mil. kron.

Te številke nam torej kažejo, da je za naše konje Italija največji odjemalec; za njo pride Nemčija, ki pa kupuje bolj dragocene konje.

Iz tega je tudi sklepati, da za naprej bo lažje v Nemčijo prodajati konje manjše ali srednje vrednosti. Sploh pa ves carinski tarif Nemčije jasno kaže, da ondotna državna vlada ima braniti svoje kmetovalce in živinorejce, da jim z visoko carino zagotovi dobro prodajo doma izrejenih boljših živali. Isto tendenco bomo videli pri lesni trgovini, kjer je carina na surov les primeroma nizka, zelo visoka pa na obdelani (žagani) les. Nemčija hoče namreč ščititi svojo obrt, žage itd. Res reči smemo: Avstrijci, pojdite in učite se, ter isto storite v varstvo avstrijske domače obrti!

Glede konjske kupčije torej bo Nemčija tudi v bodoči dobi morala uvažati iz sosednih držav konje, ker jih domača ondotna konjereja ne bo mogla dovolj preskrbeti.

Bolj pa je napredovala Nemčija v govedo- in prašičjereji. V letu 1873. je v Nemčiji prišlo na kvadratni kilometer ozemlja 29 goved, l. 1897. že 34 goved, prašičev v letu 1873. 13 glav, v letu 1897. že 26!

Vzlic velikemu napredku Nemčije v živinoreji pa je vendar rasel dovoz živine, ker število prebivalcev se je zelo pomnožilo in obrt razvila v velikanskem zlogu.

V l. 1889. je Nemčija vpeljala 157.504 goved, a v l. 1900. je Nemčija vpeljala že 267.652.

Znatno pa je napredovala ondotna prašičereja, ker v l. 1889. je kupila Nemčija 415.644 tujih prašičev, l. 1900. pa le 64.678. Goveje živine je Nemčija v l. 1900. sploh kupila: 206.769 glav v vrednosti 58 in pol mil. mark.

Zanimive so za naš izvoz tudi te številke: V l. 1896. je Nemčija kupila 38.297 volov pitanih iz Avstrije in 9589 z Danskega. L. 1900. pa 60.204 iz Avstrije in le 3849 z Danskega.

Kravl je kupila v l. 1896. 26.932 glav iz Avstrije, 40.591 z Danskega, l. 1900. pa 40.554 glav iz Avstrije, 16.759 z Danskega. Tudi glede mlade govede je avstrijski uvoz v Nemčijo napredoval in izpodrinil Dansko, ker l. 1896. je Nemčija kupila 21.485 glav iz Avstrije in 37.052 z Danskega. leta 1900. pa 34.971 glav iz Avstrije in 19.514 glav z Danskega.

Presoditi se more, da bo Nemčija skušala vse storiti v povzdigo svoje govedoreje, osobito pa bo pospešila domače pitanje klavne govede, to pa, da omogoči ondotnim velikim tovarnam spečati v denar ostanke iz sladornih tovarn. Doslej je bilo od vola plačati carine 25 mark, zanaprej, če je vol le 6 kvintalov težak, 72 mark, če bo imel pa teže 8 kvintalov, celo 96 mark, to pa bo povod, da se bo naš izvoz zmanjšal.

V zadnjih 5 letih je znašal povprečno na leto naš izvoz 132.308 goved, in od teh je šlo v Nemčijo 90 odstotkov, in sicer le volov je šlo v enem letu v Nemčijo 67.685, v Švico 3167, v Italijo 88. Krav 37.504 v Nemčijo, 1383 v Italijo.

To pa jasno kaže, kako važna je za naš goveji izvoz ravno Nemčija. Z njo je bila dogovorjena trgovinska pogodba l. 1891., in po njej je bil omogočen naš izvoz goveje živine. Toda nemški živinorejci so umeli vzlic dogovoru obeh držav vplivati na ondotno vlado, da je vse le mogoče vzroke izmišljala, le da bi ovirala naš izvoz. Kadar je cena živini v Nemčiji zelo padla, so kar hitro naredili, da je iz Avstrije došli goveji

import o k u ž e n in zaprli so mejo naši živini. Najmočnejši je bil ta naš izvoz leta 1894., ker je znašal 192.239 goved v vrednosti 81 milijonov kron. Potem je vseled vednega nagajanja zelo padel; od leta 1900. pa se je zopet pomnožil.

Fr. Povše.

Vojna predloga in nemški nacionalci.

V seji vojnega odseka so, kot znano, nemški nacionalci s svojimi glasovi pripomogli, da je vladna predloga dobila sicer neznatno večino. Iz tega se da sklepati, da bodo tudi v plenumu zbornice nemški nacionalci nastopili v prilog vladni predlogi. V tem oziru smo že tudi objavili odlomek članka glavnega glasila nemških nacionalcev, iz katerega se razvidi, da je pomoč nemške ljudske stranke v teh razmerah vladi zagotovljena. Te dni je pa na nekem shodu v St. Hipolitu nastopil »veliki« župan Vökl, kateremu se pač ne more odrekati, da ni zvest pristaš nemških nacionalcev. Tu pa je ta nacionalni prvak mej drugim izjavil, da bi bile z ozirom na gospodarski položaj v Avstriji nove vojaške zadeve velika predrznost. V nemški ljudski stranki, dejal je ta mož, glede stališča napram vojni predlogi še ni potrebne edinosti. On bo, če bo glasovanje prosto, glasoval proti, če se bo pa stranka odločila za vojno predlogo, se bo držal glasovanja. Veliki Vökl torej ni več vladni pristaš.

Minister dobil ukor.

Ta redki dogodek se je pripetil včeraj v ogrski poslanski zbornici, kjer sta vlada in zborniška večina popolno enih mislij in kjer vlada le to stori, kar želi večina. To je dokaz, da je moral domobranski minister Fejervary, ki je dobil ukor, res hudo užaliti poslance Lengyela. Mej ministrovim dolgovetnim govorom, s katerim je utemeljeval vojno predlogo, je imenovan poslanec izustil neki mejklic, s katerim je ugovarjal ministru trditvi. Na to je pa minister zaklical: »Vilažete!« Umevno, da je ta ministrov klic nepopisno razburil vso opozicijo, a tudi večina nikakor ni mogla odobravati tak neparlamentarni izraz. Opozicija je izjavila, da prej ministru ne pusti nadaljevati govora, predno ne dobi ukora in ne prekliče razžaljenih besed. Zborniški predsednik je bil v silni zadregi. Ministra, svojega prijatelja, si ni upal poklicati k redu, opozicija je pa tako kričala in razbijala, da je bilo nemogoče vsako zborovanje. Konečno, po preteku več minut, se je predsednik vendar le udal, in minister je moral izjaviti, da se pokori uporu in da obžaluje tako oster izraz. Šele potem so se duhovi nekoliko pomirili in je mogel Fejervary nadaljevati svoj govor. A tudi pozneje se ni mogel premagati, da ne bi očitil opoziciji sleparske agitacije proti vojni predlogi. Predsednika je vseled tega opozicija zopet pozvala, naj pokliče ministra k redu, toda ker minister ni imenoval pri tem nobenega poslanca, je ostalo le pri zahtevi. Koncem govora so ministru doneli na uho ironični »eljen« klici. Ta dogodek je zopet pokazal, da se s silo in pritiskom ljudski zastopniki ne dajo lahko pridobiti za stvar, katere ni lahko zagovarjati pred neodvisnimi volivci.

Prememba zborniškega poslovnika.

Pododsek velikega odbora za premembo zborniškega poslovnika je imel včeraj svojo prvo sejo. Razgovor je bil le o glavnih potezah in načelih, po katerih naj se poslovnik premeni. Glede glasovanja po imenih se je izražalo mnenje, naj bi se leta dopustila le o meritornih, ne pa samo formalnih vprašanjih. Seveda moške niso mogli za vse slučaje določiti, kaj vse spada mej meritorna vprašanja. Prva branja zakonskih osnov in drugih načrtov naj se po možnosti omeje. O nujnih predlogih naj govore samo predlagatelji, potem naj se pa takoj vrši glasovanje brez vsake nadaljnje debate. Ne zahteva se pa pri nujnih predlogih in interpelacijah večjega števila podpisov, ker bi se sicer manjše stranke majorizirale in bi se jim onemogočilo, da same stavijo nujne predloge in interpelacije. Govorilo se je konečno tudi o večji disciplinarni oblasti predsednikov, a tu so bila mnenja tako različna, da pododsek ni mogel sklepati nič definitivnega. Iz vsega se torej vidi, da sedanja akcija za premembo poslovnika ne bo nič vsepešnega ukrenila proti obstrukciji, ker si nihče ne da vezati rok. — Zvečer so se sošli v poseben posvet še nemško-liberalni in nacionalni člani tega pododseka. Ti so govorili pred vsem o razpravnem jeziku v parlamentu, ker jih silno peče, da morajo v zboru poslušati tudi nenemške govore. — A znati morajo že naprej, da je v tem oziru zaman ves njih trud. Konečno so pa vsi govorniki naglašali, da je treba tu največje previdnosti (aha!) in da se treba ozirati na to, da bo reforma poslovnika pokazala nekaj celotnega.

let kot odbornik, zavzemati za društvo, katero mu je tako priraslo srcu. Omenil je žalostnega stanja hrvatskega naroda, kako on radi slabega gospodarenja vedno bolj osiromašuje in kako se mora seliti v tuje kraje. V hrvatskem narodu ni dosti budna niti narodna zavest niti domovinska ljubezen, a vrhu tega se nahaja v narodu še mnogo slabih navad in razvad. Tej nesreči more pomoči samo zdrav poduk in lep izgled. Društvo sv. Jeronima se trudi, da poda narodu dovolj zdravega poduka, zato je potrebno, da ga radi tega podpirajo vsi rodoljubi. Zato vabi vse prijatelje hrvatskega naroda na odločno delo, da se to društvo udmači v vsaki kmečki, rokodelski in meščanski družini. Društvo bo zato poskrbelo, da se najde za vsako župnijo delaven poverjenik, da bode potem po složnem in neumornem delu tudi hrvatski narod dospel do večje omike in boljše bodočnosti. Govor predsednikov je bil sprejet od skupščinarjev z veliko pohvalo.

Društveni tajnik g. Janko Barlé je čital potem poročilo o stanju in delovanju društva od zadnje glavne skupščine lanskega leta. Društvo je izdalo za leto 1902. štiri knjige v 105.000 komadih, katere je narod sprejel z veseljem. Društvenikov je priraslo leta 1902. v vsem 339, tako da šteje zdaj društvo dosmrtnih 15.878, a letnih društvenikov 4327.

Ljudska glasovanja v Švici.

V Švici se vrše takom letošnjega leta tri važna ljudska glasovanja in sicer: o carinskem tarifu, o zahtevi socialistov po spremembi kazenskega zakona v zadevi poziva k nepokorščini ter o predlogu, naj imajo v bodoče pravico glasovanja samo pravi domačini. To glasovanje bo eno najvažnejših. Dosedaj glasuje in voli v Švici vsa prebivalstva, ki biva ondi določeno dobo, vendar česar odpada večina mandatov na mesta in industrijske kraje, ker tuji prebivalci domačine v okolici. Ta predlog, ki sta ga stavila v narodnem svetu zastopnika Hochstrasser in Fonjalloz, je bil sicer v narodnem svetu odklonjen in ga bržkone odkloni tudi stanovski svet, bo pa tudi pri ljudskem glasovanju težko dobil potrebno večino. Zmaga mu je zagotovljena le tedaj, če bodo vodilni krogi poskrbeli za intenzivno agitacijo med prebivalstvom na deželi, ki bo imelo od zmage veliko koristi.

Otvoritev angleškega parlamenta.

V prisotnosti kraljice je angleški kralj Edvard včeraj s prestolnim govorom otvoril angleški parlament. Prestolni govor je zelo obširen in se dotika poleg domačih vseh važnejših političnih vprašanj, ki so kolikor toliko v zvezi z interesi Anglije. V prvi vrsti omenja kralj blokade v nezulaskih pristaniščih, ki je bila potrebna radi tega, ker je bila onečiščena angleška zastava in ker se je godila velika krivica angleškim podanikom. Sedaj je razpor poravnal in kralj izraža svoje veselje nad tem, da je bilo mogoče ustaviti vojno operacijo. — V drugem delu je kralj omenjal dogodkov na Balkanu. Rekel je med drugim tole: Položaj v evropskih pokrajinah Turčije daje povod za resne skrbi. Trudil sem se, kolikor mi je bilo mogoče, da sultana in njegove ministre prepričam o nujni potrebi praktičnih in dobro premišljenih reform. Avstro-ogrski in ruska vlada sta se dogovorili o reformah, ki naj jih v berlinski pogodbi omenjene velesile priporočajo sultanu v takojšnjo izvršitev. Upam, da bodo predlagane reforme popolno zadostovale in da mi bo mogoče krepko podpirati prizadevanja ostalih velesil. — Nato je kralj omenjal še vseh drugih važnejših vprašanj, ni se pa niti z besedo dotaknil razmer v Južni Afriki. Veselega bi seveda ne bil mogel ničesar povedati, z nepopolnimi poročili pa ni hotel razburjati duhov.

Iz brzobjav.

Krščanski socialisti v drž. zboru za vojno predlogo. Po konferenci, ki so jo imeli dr. Lueger in tovariši pri ministru Welsershaimbu, je sklenil klub kršč. soc. zveze, da glasuje za vojno predlogo, ker je minister obljubil upoštevati njega zahteve. — Mladočeški klub je sklenil včeraj, da glasuje proti vojni predlogi. — Prememba v bukovinskem namestništvu. Mesto dosedanjega namestnika barona Bourguignon zasede dvorni svetnik v notranjem ministertvu princ Hohenlohe. — Dopolnilna državnozborna volitev. Mesto poslanca vit Kozlovskega je bil včeraj v okraju Jaworow Młociński Ciechanow z 28 od 29 oddanih glasov izvoljen držav. poslancem dvorni svetnik knez Poniński. — Kriza na Ogrskem so po poročilih liberalnih listov ne da drugače rešiti nego z razpustom parlamenta ali pa z uvedbo konstitucije. — Odstop poznanijskega višjega predsednika. Višji predsednik Bitter v kratkem odstopi. — Nov poraz marokanskega sultana. Sultanove čete so napadle pretendentu udane kabyle pri Hiyai, a so ti odbili napad in povzročili sultanovim četam veliko izgubo.

Dnevne novice.

V Ljubljani 18. februarja

Občinski svet v Lvonu sv. Očetu.

Katoliški člani občinskega sveta v Lvonu so imeli posebno sejo, v kateri so pod predsedstvom župana Malchowkega sklepali, kako se mesto oficijalno udeleži papeževega jubileja. Župan Malchowski je naglašal, da v vrati toliko odličnih mest pri tej priliki ne sme manjkati tudi Lvon. Program pride pred plenarno občinsko sejo, kjer predloži župan tudi adresno občinskega sveta sv. Očetu, katero bodo podpisali vsi občinski svetniki. Župan bo imel pri svečanostnem shodu v mestni dvorani slavnostni govor; povabljeni bodo vsa katoliška društva.

Človekoljubnost dr. Šusteršiča.

Na predvčerajšnji notici v „Slov. Narodu“ bodi sledeče v pojasnilo: Dotičnega pisarja ni g. dr. Šusteršič niti sprejel, niti odpustil, ker je to stvar solistatorja g. Medena. S tem odpade vsa podlaga napadom na osebo

g. dr. Šusteršiča v navedeni notici. Vzrokov za odpust pisarja nikakor ni bilo treba iskati izven pisarne, ker jih je bilo v pisarni preveč; iz „človekoljubnosti“ pa isto raje zamolčimo, da mu ne škodujemo na njegovi eksistenci. Da je bil član „Sokolova“, izvedli smo šele iz „Sloven. Naroda“.

Poseben šolski nadzornik za krščanski nauk bi se moral v Celju nastaviti za mestne šole. Tako zahteva „Deutsche Wacht“. In zakaj? Ker si upajo katoli. katehetje na nemških šolah katoliškim otrokom dokazovati, da je katoliška vera edino prava in da potemtakem luteranska ne more biti prava. To je po nazoru mlečnega urednika vahtarišnega skrajna predrznost, da si upa katehet v Celju trdit, da je celjski Staats-religion kriva vera. Težko bi bilo rešiti vprašanje, kdo naj bo nadzornik pri katoliškem krščanskem nauku. Po vahtarišnih nasvetih bi bil za to najboljši protestantski pastor May.

P. n. gg. poverjenikom kat slovenskega društva za radoljški okraj. Podpisani uljudno prosijo, naj mu gospodje v najkrajšem času določijo nabiralne pole, katere so meseca decembra sprejeli, da se končno uredi število „Domoljubov“ za tekoče leto. Tudi oni gospodje, kateri so naročnino že sami odpisali upravništvu, naj določijo imenike svojih članov. — Bohinjska Bela, 17. febr. 1903. — Mat Mrak, t. d. tajnik.

— **Umrl** je v Gorici gosp. dr. Martin Keršovan v 60 letu svoje dobe. Po kojniki je bil znan kot dober zdravnik. Bil je več let primarij v goriški bolnišnici uamij. bratov.

— **Samomor okrajnega sodnika.** Iz Orlova v Dalmaciji poročajo, da se je okrajni sodnik Anton Višić vrget v reko Zrmanjo ter utonil. Samomorilec je zapustil ženo in več otrok. Predno je skočil v reko, je izpil stekleničico strupa ter si privezal kamen okoli vrata. V uradu je pustil uro, poročni prstan in list. Na bregu reke pa suknjo in klobuk. Govori se, da je storil ta grozni korak radi tega, ker je dobival čisto ukore od predpostavljenih oblasti, ker ni mogel ob pravem času reševati obilnih uradnih aktov.

— **Ponesrečil** se je v Lloydevem arse nalu v Trstu 34letni tesar Josip Mikuš iz Dol. Logatca. Padel je 35 m. globoko. Poškodoval se je tako, da je umrl.

— **V Pulju** so 16. t. m. tudi čutili potres.

— **Razpuščeno iredentovsko društvo.** Vlada je razpustila zadarsko društvo „Unione“, ki je hotelo prirediti ples pod sinkami italijanskih vladarjev in v blešču poterožarne zvezde.

— **Umrl** je v grški opazovalnici za umbolne ptujski občinski tajnik Ernst Schallian. Mož je zblaznel, tako ga je skrbelo, da bo moral pričati v pravdi Kalchberg Orni.

— **Demonstracije v gledališču** so priredili včeraj srbski dijaki v Gradcu radi nekega kupleta, ki je zamehoval srbsko kraljico. Dijaki so na svo moč piskali.

— **Nagla smrt** je zadela 63letnega moža, vrlega cerkvenega ključarja Jakoba Bajželj v Stražišću hišna šte. 57. Vseled pristnega katoliškega značaja je bil od vseh spoštovan. Žalostna družina njegova sme pač potolažena biti, ker nekaj dni pred smrtjo ji je odločno rekel: „Ako umrjem naglo, nikar preveč ne žalujte, jaz sem za smrt popolnoma pripravljen!“ Blegor mu!

— **„Na Bledu“ v Pragi.** Plakati po Pragi že oznanjajo to zanimivo veselico. Dne 21. t. m. je slavnostni ples („šbrinky“), 22. t. m. je „slovenski večer“ in 24. „dozvuky“, tak nekako, kar pravijo študentski Slovenci: „tačere lizati“. Plakat ima spredaj Kranjico v narodni noši, v ozadju je blejsko jezero z otokom in triglavskega pogorjem.

— **Iz bolnice pobegli umrl.** Janez Kotnik, o katerem je „Slovenec“ poročal, da je pobegnil iz bolnišnice v Ljubljani in so ga domači iskali, umrl je 7. febr. v bolnici v Zagrebu.

— **Nevaren blaznik** Iz hiralnice ljubljanske ubegil Jožef Znidaršič v Igavasi je bil zopet nazaj pripeljan, ker je radi svoje zmešanosti nevaren.

— **Poročila o potresu.** O potresu dne 16. t. m. zvečer smo se dobili naslednja poročila: Iz Preske: Dne 16. februarja je bil precej močan potres. Treslo se je ob 9. uri zvečer. Sunek je prišel od vzhoda. — Mengeš: Potres, okoli 5 sekund trajajoč, vertikalni, se je čutil v ponedeljek 16. t. m. zvečer ob 9. uri v Mengešu. — Bled: Ravno ob 8. uri 50 minut bilo je čuti tukaj rahel potres spremljevan z votlim bobnenjem okoli 5 sekund

trajajočim, ako se ne motim, smer je bila od severo vzhoda proti jugu zapadu. Barometer je kazal 724. Nebo jasno. Mraza Reamur 5 in pol stopinj. — **Hrenovica:** Dne 16. februarja je bilo čuti 3 minute po 9. uri zvečer rahel potresni sunek, ki je trajal tri sekunde. — **Kropa:** Zvečer ob tri četrti na 9. smo tukaj čutili precej močan potres, trajajoč okoli 7 sekund. Vrata in okna v stanovanjih so šklepetala precej močno. O poškodbah stanovanj ni slišati. — **Zlga:** V ponedeljek zvečer ob 9. uri 12 minut se je čul hud potres trajajoč nekaj sekund, od vzhoda proti zapadu. Duri so se tresle, okna so škripala, tudi belež je v prvem nadstropju odpadel. — **Naklo:** Ob 9. uri 10 minut zvečer čutili smo tri sekunde trajajoči potres. Tresla so se okna in tla privzdigovali so vertikalni sunki; smer od juga vzhodne strani. Škode nobene. — **Poljane nad Škofjo Loko:** Ob 8. uri 58 minut bil je tu precej močan potresni sunek kakih 6 sekund trejač. Smer od severa proti jugu vzhodu. — **Žiri:** Ob 8. uri 50 minut smo čutili tukaj prav močan in kratek potres brez podzemeljskega bobnenja, kateri je prišel ob jugo zahodne strani. Ljudje so v velikem strahu hiteli ven na prosto. Danes se sploh ne govori drugega kakor o potresu. Vrata so se odpirala, podobno se padale sten. — **Na Krki:** Ob tri četrti na 9. se je čutil lahki potres. — **Šmartno pri Kranju:** Okoli 9. ure zvečer je bilo slišati podzemeljsko šumenje, zemlja se je lahko zazibala. Smer mu je bila od juga proti severu.

— **Mlada utopljenka v Savi.** Včeraj ob 6 uri popoldne so izveli iz Save pri Ježici truplo čedno opravljene 18letne deklice srednje velikosti, s temnim jopičem, črnim krilom, belim spodnjim krilom, rudi črni negivici in rujavimi čevlji. Vušesih ima zlate uhanke. Poškodbe ni nobene. V vodi je bila komaj 12 ur. Truplo so pripeljali v mrtvašnico v Stožice. Utopljenka ni na Ježici znana nikomur. Dokumentov nima nobenih pri sebi.

Ljubljanske novice.

Občinski svet ljubljanski

je imel včeraj sejo, v kateri je med drugim župan naznanil, da je došla v Ljubljano od biskupa Strossmayerja naročena Kobilčina slika „Slovenija se klanja Ljubljani“. Sklenilo se je izplačati slikarici od biskupa Strossmayerja za to poslanih 1000 gl., poleg tega pa iz obč. blagajne še 500 kron kot častno nagrado. Ker obč. svet ni imel denarja za učiteljske knjižnice, se čudimo, da je tu bil tako radodaren. Dalje je župan naznanil, da je poveljstvo tretjega voja v Gradcu naznanilo, da so se pri deli izgovorili načrti za novo vojaško skladišče v Ljubljani. G. Kolmanu se je izrekla zabava za povodom proslave njegove 50 letnice kot trgovca za mestno uhožce podarjenih 200 kron.

Občinski svetnik dr. Triller je nujno utemeljeval svoj nujni predlog „proti škofu“ in proti „Slovencu“. (Glej „Kotiček za liberalce“. Uredništvo.) Dr. Požar je nujno predlagal naj se del sveta nekdanje balnice proda g. stavbinskemu mojstru Smielovskemu, ki bo z zgradbo nove hiše pričel že tekočo pomlad.

Prošnja do vlade. Dr. Triller je na to poročal o znanem pozivu močvirskega odbora v zadevi barja, ki pripisuje krivdo obstrukciji, da ljubljansko barje še ni suho. Mi smo v notici „Liberalci v močvirju“ nedavno vso to zadevo pojasnili. Obč. svet ni sprejel od močvirskega odbora predlaganih resolucij, ker se z njimi ni hotel osmestiti, pač pa je sprejel resolucijo v kateri pravi, da z ozirom na obupno, splošno gospodarsko stagnacijo ki jo je povzročila obstrukcija v kranjskem deželnem zboru, prosijo deželno vladu, naj storivse, da se skliče deželni zbor. Kaka bi bila „gospodarska stagnacija“ pri liberalcih, ako bi naši somišljeniki pričeli še izvajati geslo „Svoji k svojim“, na to ni mislil dr. Triller. Vsekakor zanimivo je, da so liberalci pričeli vladu prositi.

Vožnja smeti z motorjem je hotelo za mesto oskrbeti oskrbnitvo Codelijene graščine. Dotično donudbo je obč. svet za sedaj odklonil, ker bo sam proučeval, kako bi bilo primernejše pobrati ljubljanske smeti.

Uzoren stavbenik je liberalni deželni poslanec Supančič. Mož je zahteval, naj se ga glede gradnje kanala na Miklošičevi cesti odveže od jamstva, da si izvrši še vsch del, katere je po pogodbi prevzel, in niso še vsi cestni jarki gotovi. Obč. svet mu je dal rok, da napravi vsa ta dela do 21. junija 1903.

Za novi tlak za stajališče izvoščkov na Dunajski cesti se določi 500 kron, upelje se razlastitveno postopanje glede Rodičevega sveta v Vodmatu.

Gradnja kanala na Karlovski cesti se za sedaj odkloni.

Odklonil se je rekurz g. Martina Lampeta radi neke kolarnice, priziv načelnika Elzabete bolnice radi naprave hodnika ob novi ograji na Elzabetni cesti, (dal se je za napravo potreben rok), odklonil je obč. svet dalje ponudbo Jožefa Schweigerja za ustanovitev policijske stražnice v njegovi hiši v Kolodvorskih ulicah, pač pa bodeta stražnici na kolodvoru in Radeckega cesti dobili po enega stražnika več.

Odklonil je dalje občinski svet prošnjo Katarine Nučič za domovinstvo.

Gospoj Mariji Debevčevi se je dovolil brezbrezembni odpis od prodanih parcel.

Dijaska ustanova Jurija Schmeida se je oddala dijaku Ludoviku Ladiha.

Za uravnavo ceste od Lovice do Črnavasi se je dovolilo 3600 kron.

Gnile trame v „Mestnem domu“ bodo v tekočem letu nadomestili z novimi.

Sklenilo se je, izročiti vladi prošnjo, da se dovoli direktno uvažanje prešičev v Ljubljano iz okuženih krajev. Gospod Kozak je o tej priliki zopet govoril za zgradbo živinskega prekladišča, gospod Predovič je pa imel daljši govor, kateri je bil večinoma nerazumljiv. Posneli smo iz njegovega govora, da ni za prekladišče za živino, ker bo preveč veljal. V Gradcu je imel čast, so v klavnici predstaviti kot občinski svetnik iz Ljubljane, in endi je videl, da po ondotnem prekladišču skačejo samo psi. V Ljubljani ni prevelika draginja. Uradniki naj pomislijo, da ni mogoče, da bi bili volki siti, pa kostruni celi. Častno besedo dam — dejal je gospod Predovič — da prekladišče ne bo neslo.

Med tem govorom je seja postala ne- sklepna in župan jo je zaključil.

Pri slovesni črni maši, katere se bode brala jutri v četrtek ob 9. uri v tukajšnji križevniški cerkvi za blago pokojno ces in kralj, visokost, prejasno gospo nadvojvodinjo Elizabeto, se bo izvajal Ivan Meurerjev Requiem, op. 4, za mešan zbor s spremljevanjem orgel, dveh tromb in dveh pozavn.

Prememba posestva. Gostilničar g. Ivan Flegar „pri sokolu“ pred škofijo, je kupil Terškanoovo hišo v Vodmatu.

V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z juž. kolodvora 242 oseb.

Mladi tatovi premoga. Na Dovozni cesti sta včeraj okoli 6 ure zvečer promogarska hlapca Franc Zerman in Filip Sebenik prijela tri dečke v starosti od 11 do 13 let, ki so nesli vsak eno polno vrečo premoga. Ko sta jih hlapca vprašala, kje da so dobili premog in kam ga nesejo, sta dva dečka vrgla vreči na tla in zbežala, tretjega pa sta hlapci prijela in gnala na policijo. Ta deček je povedal, da so premog ukradli s kupa na južnem kolodvoru in da to ni bilo prvokrat ko so ga vzeli. Premog so nosili domov, da so z njim kurili.

Kotiček za liberalce.

Junaško delo slovenskih liberalcev.

Naši liberalci imajo v ljubljanskem občinskem svetu edino zatočišče, kjer lahko svojo pamet razvijo, kakor se jim ljubi. Ka dar kakoga liberalca kaj zaskeli, je gotovo da pride pred ljubljanski občinski svet. Ne davno smo v vsej svoji ponižnosti z začudenjem omenili, da na ples, kjer se shajajo slovenska inteligenca in katere hoče liberalno glasilo predstavljati kot nekeke elitne ples, prihajajo zloglasne ženske. To je tudi res, in vendar so liberalci zagnali velikanski hrup. Povedali smo jim na to v soboto, da ljudje, ki so mirno trpeli, da je njihovo glasilo prinašalo podlistke „Žrtve razmer“, katera je prepisoval Malovrh po tujih, podil nemških brošurah, nimajo pravice se razburjati, ker ako bi mi hoteli vračevati z istin orožjem, čutili bi se svet, kako „čedni“ so mnogi slovenski liberalni odličnjaki. Namig niti smo le nekaj stvari, ne da bi se navedli imena, ker to bo stvar brošur, katere bodo izhajale, ako se bo „Narod“ dalje valjal v svojem blatu. Ta sama ob sebi umevna stvar je med liberalci strahovito učinkovala. Naenkrat so se mnogi pričeli pritoževati na „Žrtvami razmer“. Drugi, ki se niso upali ziniti odločiti se besede radi „Narodove“ podlosti, so pa začeli kričati nad — „Slovenecem“. Posebno pa so ti ljudje, ki se niso upali ziniti žale besede o dr. Tavčarju, ki je v istini šefredaktor „Slovenca“, pričeli vpiti nad škofom, del da je on odgovoren za „Slovenecovo“ pisavo da si je splošno znano, da ni škof v noben zvezi s „Slovencem“. Tudi g. barona Heinso klical na pomoč, da si je tudi ta v te stvari čisto nedolžen. Kako imenitno je po stalo nakrat „Slovenecovo“ uredništvo, č ima take odgovorne urednike!

V včerajšnji seji pa so pokazali liberalci vse svoje junaštvo! Sami med seboj so storili o škofu in „Slovencu“ „kovane“ sklepe in če bi bilo od liberalcev odvisno, bi bi danes radi tega gotovo potres. Vlogo liberalnega Jeremije je prevzel obč. svetnik dr. Triller, ki se je oglasil k nujnem predlogu.

Dr. Triller je dejal, da je »Slov.« škofovo uradno glasilo (Od kdaj pa? Škofovo uradno glasilo je »Slovenski List«!) in organ klerikalne stranke, ki hoče nadvlado duhovščine, (!) vpeljal v naše žet itak dovolj razdrapano razmere tak boj, da tega meščanstvo ne more več mirno gledati. Dejaj, da bo ves njegov govor naperjen zoper osebo knezoškofa, ki nosi in mora nositi vso moralno odgovornost. Škof ni odtezal glasne reklame za »Slovenca«. (»Slovenec« je katol. dnevnik, ki brani poleg svobode ljudstva tudi katoliško vero, za to pač ne more škof priporočati »Naroda«, ki vero napada. Ali ne more tega umeti dr. Triller?)

Škof je po naukih katol. cerkve eo ipso šef klerikalne stranke. (Kje ste pa to našli? »Slovenec« je privatno podjetje, ne cerkveno). »Logično in pravično« sklepa torej, da nosi škof vso moralno odgovornost. Ako bi škof tega ne priznal, igral bi žalostno ulogo ptiča noja. Škofov list je prišel sedaj novo pot, novo taktiko, ne spušta se samo na narodnonapredne može, ampak tudi na žene in hčere. (O hčerah liberalcev še nismo niti namignili, pa imamo tudi prav zanimivih resničnih podatkov.) »Slovenec« je pogasil v tla znamenje rudečega križa, podoben je angleškemu divjakom, ki so hoteli onečaščiti žene. (To delajo tisti liberalci, ki onečaščaajo žene svojim prijateljem).

Žalil bi Vas, dejaj, da dr. Triller, če bi Vas pozival na boj proti tistim škofovim »Landaknechtom«, ki pišejo »Slovenca«. »Slovenec« je v skrajni frivolnosti pisal, da hodi na elitne plesne slovenske inteligence ženske s štev. 13. Škof je imel teden dni časa, da dá zadoščenje, čez teden dni je pa »Slovenec« svoje očitjanje še podvojil, češ »liberalne gospe stoje še nižje, kot one na št. 13«. (Mi smo dejali, naj liberalci ne bodo razburjeni, dokler se dobi nekaj liberalnih gospej, ki so bile »ogorčene«, ki pa same stoje še nižje, kakor karakterizirane dame, ker prelamljajo zakonsko zvestobo.)

Dr. Triller je dejal, da se bodo napadeni možje, ako bodo imenovani, že vedeli braniti, glede tistih dam pa — pravi dr. Triller — moramo klerikalcem pokazati takoj zobe in zaklatici: »Hands off« od našega ženstva. (Predovič kima).

Klerikalci bodo dejali, nadaljeval je dr. Triller, da so za svoje napade bili opravičeni vseh napadov »Slov. Naroda«. On pravi, da ni prištel »Narodove« taktike (zato je hitro izročil »Narodu« svoj govor) in nikdar ni mogel umevati umestnosti »Narodovega« podlistka »Žrtv razmer«. (Dr. Kušar kliče: »Bil je umesten!«)

Dr. Triller je mnenja, da »Narodova« pisava ni dala škofovemu listu zadostnega povoda k napadam. »Narod« je čisto privatno podjetje, (»Slovenec« tudi, veleč. g. dr. Triller!) ki je prostovoljno v službi narodnonapredne stranke (Ako se stranka z »Narodovimi« napadi ne strinja, zakaj tega ne izjavi?) uplivati ne more na list niti vodstvo stranke, (ki je v rokah dr. Tavčarja, glavnega »Narod.« urednika) niti naše ženstvo.

Govornik se čudi, da nastopa kot učitelj morale stan, ki bojuje nemogoč boj zoper naravo (g. Triller: Ali ni to lučji napad, kakor vsi, ki so bili v »Slovencu«?) in pravi, da je ta stan povzročil boj s svojo umazano roko, ker se narodu usiljuje za voditelja, dasi o čistosti kot celibatar še pojma ne more imeti. (Tak govornik se zgraža nad »Slovencem«!) S svojim bojem ne bo ustrašil »Slovenec« niti enega bojvnika narodnonapredne stranke.

Pota so različna, a cilj je isti. Neizprosno boj rimskemu klerikalizmu, ki je nasprotnik vsakemu kulturnemu napredku naroda. (No, saj samo zato se vam gre! Te fraze je dr. Triller že silno navajen.) Škof posega v naše rodbinske razmere (kdaj, kje?) a mi bomo vedeli varovati čistost naših pragov. (Predovič kima) če tudi s pasjim bičem (to je fino!). Ta pot nas vodi v Ricmanje ali pa še dalje! (V Berlinu?)

Predlagal je naslednje resolucije: 1) Obdinski svet stolnega mesta Ljubljane globoko obžaluje brezmejno frivolnost škofovega glasila, ki blati slovensko ženstvo.

2) V znak svojega ogorčenja se obdinski svet in magistrat uradno ne udeležita nobene uradne cerkvene prireditve, razven cesarske maše, dokler ne dobi zadostnega zadoščenja napredno meščanstvo in slovenske žene ter dekleta. (!)

(Zdi se nam, da je ta sklep storjen najbolj zato, da bi obdinski svet imel izgovor, ne udeležiti se slovesnosti papeževga jubileja.)

3. Pri uradnih razpisih prezira »škofovo glasilo« »Slovenca«.

(Ker manjka denarja v mestni blagajni, ne zamerimo niti obd. svetniku Kozak u ni dežnikarju Vidmarju, da sta glasovala za to. Kadar nam se bo zdelo primerno, obveščali bomo obdinstvo o kaki važni stvari zastopni.)

Čemu ves ta ropot? ker je »Slovenec« samo nekaj resnice povedal. Ali naj o zadnjih plesih še kaj pišemo? Kaj bi šele rekli, ako bi prišla, v slučaju

da »Narod« ne ustavi podlega svojega boja, izhajati »Galerija slovenskih liberalcev« s polnimi imeni, in sicer ne le iz Ljubljane, ampak tudi z dežele? Slučajev »Grehota« imamo več, zadnjič omenjenih stvari pa kar na kupe, se-gati ne bo treba niti v dogodke v zloglasni restavraciji, so pa celo stvari, katerih nas je celo sram namigniti. Sedaj upijete, ko smo mi odkrito povedali, da nam ni ljub osební boj, a smo v karakterizacijo »Narodovega« osebnega boja, nekaj namignili, ne da bi navedli imena, nobeden pa ni zinil proti »Narodu«, ko je tekom let prinesel na stotine zlaganih napadov na osebe in na cele stanove. Vi ste sedaj ogorčeni — kako ogorčenje pa so še-le povzročili »Narodove« napadi po vsej naši deželi! Sedaj upijete na nas, ko smo pokazali liberalcem, kako prijeten je osební boj. Pritožujete se, a v isti sapi grdo napadate duhovščino. Kratkotomalo Vam povemo: Mi se ne gremo dostojnosti učit k nobenemu pristaši liberalne stranke.

Ta slučaj priča, da ima ljubljanski svet pač mnogo časa, da sproži take debate, za katere se drugod v civiliziranem svetu obdsveti ne čutijo poklicane. Nam bi se zdela obširnejša debata o »Mestnem Domu« potrebnjša.

* * *

V poduk dr. Trillerju. Dr. Triller se je včeraj v obdinskem svetu jezil nad »Slovencem«, češ, da je dame razžalil. Nedavno pa je »Narod« prinesel podlistek »Radi škandala«, ker menda ni vedel, da je v njem popisana zakonska nezvestoba neke dame, ki se giblje v narodnonaprednih krogih. Pričakujemo, da bo dr. Triller v prihodnji obdinski seji prijel tudi »Narod«. Naj igra dosledno »viteza«!

Podla »Narodova« laž. Včeraj je »Slov. Narod« zopet ponovil laž, da se je prevzišeni knezoškof udeležil plesa »Meščanskega kluba«. Ker je sijakar »Narod« silovito blamiral, ga je sedaj sram pripoznati resnico. Tako poštena je gospoda, ki se zbira okoli »Naroda«. Ako bi se knezoškof res udeležil naše prireditve, ne bilo bi nobenega povoda, da bi tega v »Slovencu« ne povedali. Na »Narodovo« laž pa izjavljamo, da se knezoškof ni udeležil naše prireditve in tudi ne plesa in z nami je pripravljenih še mnogo udeležnikov isto izjaviti. »Narodovec« naj bo sram svojega glasila, ki se tako očitno laže! To pač karakterizuje gonjo proti knezoškofu! — Odborniki »Meščanskega kluba«, ki so bili na veselici navzoči.

Književnost in umetnost.

* Slovensko gledališče. L. Anzen-gruberjev »Krivopriječnik« nam je že znan iz prejšnjih let. Strogo tendicijsen ljudski igrokaz, kakor so vsi Anzengruberjevi proizvodi, v katerih srečavamo priprosto globoke duše ljudstva — nekoliko idealiziranega ljudstva sicer — toda mnogokrat tako naravno pristnega, kakor ga nam more pokazati samo oni, ki je živel med njim, delal z njim in tudi trpel njegove boli, pri tem pa znal poskati iz njegove duše one faze, ki delajo to ljudstvo univerzalno. Tu ni potreba nikakih posebnih lokalizacij. Take kmete in tipe nahajamo povsod na zapadu in take ljudske tragedije se ponavljajo povsodi. Seveda ne smemo soditi teh del s strogo umetniškega stališča, potem bi se morali čuditi mnogokrat naivnosti pisateljevi, s katero spravlja na dan premmogo slučaje in rešuje različne konflikte. Tako uživanje teh igrokazov bi nam tudi pokvarilo užitek, ki nam ga nudijo v njih nekateri krasni momenti in prizori. Za one pa — in to so naši nižji sloji, v mestu v prvi vrsti naše delavstvo — ki se hoče v gledališču zabavati, za te so taki igrokazi velike vrednosti. V njih je združeno kot nikjer drugje zabavno z vzgojevalnim.

Sinoči je nastopil v glavni vlogi kot gost naš rojak g. Ignacij Borštnik iz Zagreba. Njegova, ne toliko elementarno kot tehnično vseskozi premišljena igra nas je zadržila. Vznesenja od strani obdinstva, zlasti v zadnjem dejanju v prizoru, ko konča teta Zidarka svojo pripoved, je bilo docela zaslužno. Čuditi pa se moramo poklicanim faktorjem, da nam morejo postaviti na oder, poleg gosp. Borštnika, v daljši vlogi — gospoda Rojca. Ta strašna disharmonija, katero smo čutili v prizorih, ko je stal zadnje omenjeni poleg gosp. Borštnika, nas silil, da zapišemo na tem mestu odkrito besedo. Nam samim so bili vedno v prvi vrsti v interesu naši slovenski igralci, naši mladi naraščaj, izmed katerih obetajo nekateri nekaj. Ni pa potreba, da bi se s temi pretiravalo in po-verjalo tem igralcem začetnikom, in to še celo na večer gostovanja, takih vlog, kot je bila sinočna gosp. Rojca, ki nam je podal mesto zavednega kmeta — vaškega tepčka in še to slabo. V ostalih vlogah so nas zadovoljili: gđ. Ruckova, ki je predstavljala Veroniko vseskozi dovršeno in žela

priznanje pri odprtem odru; dalje gospodič. Kreisova (Kristina) in gospa Danilova (Gradišarica). Manj pa nam je ugajala gospa Dobrovolna v vlogi tete Zidarka, ker je govorila mesto dialekta neko prisiljeno mešanico.

Imeniten Jakob je bil gosp. Danilo, dober žid Levi gosp. Perdan in dovršen veliki hlapec Marko gosp. Verošek. V zadnjem dejanju nam je podal gosp. Hašler s svojo premišljeno igro dobrega Frana, dasi je motilo v prvih dejanjih njegovo neznanje vloge. Tončeta je predstavljala gospod Nučič.

Gledišče je bilo skoro razprodano.

V petek opera »Hoffmannove pripovedi«. — V nedeljo dve predstavi.

* Postojna. Praški »Illustrirany Svět« je objavil popis Postojne in postojnske jame iz peresa Bedřicha Profelda.

* Nov telefonski sistem za velike daljave je iznašel Srb Pupin, ki je sedaj poleg Szczezanika in Hrvata N. Tesla eden prvih slovenskih elektrotehnikov.

* Jubilej Jaroslava Vrochlokega (Frída) praznujejo Čehi jako slovesno. »Zlatá Praha« mu je posvetila slavnostno številko. J. Otto, založnik njegovih del, mu je podaril k petdesetletnici krasen kip Dan-tejev, katerega je Vrochlicky preložil na češko. Izšle so razglednice z njegovo podobo. Razstavljajo se njegove knjige, njegovi kipi, vrše se predavanja o njem. Tudi praški obdinski svet mu je čestital.

Izpred sodišča.

Oderuh. Mihael Lenček, 39 letni hišni pcesnik v Gradcu, rojen v Kamniku, je bil obsojen v Gradcu radi oderuštva na en mesec strogega zapora in 300 kron globe. Jemal je 400 do 700 odstotkov.

Stjepan Radić, znani hrvatski časnikar, je bil včeraj v Mitrovici obsojen na en mesec strogega zapora. Na železnici je zahteval, naj se z njim govori hrvatski in to so zmatrale ogrske oblasti za hujkanje proti Mažarom. Radić je vložil pritožbo ničnosti.

Makedonija.

Turško pravosodje. Turek si domišljuje, da sme vse, kristjan pa nič, in sodišča turška nimajo nič proti temu. V selu Mokraciji je prišel Arnavt v gostilno nekega Stojana. Najedel in napil se je brez denarja in na to hotel imeti še ženo. Stojan mu reče, da je bolna. Arnavt pa jo ustrelil z revolverjem vpricho desetorice ljudi. Nihče ga ni kazensko zasledoval. V Debru so prišli Arnavti v vas Bogomilov, odgnali 1000 ovac in ranili tri pastirje. V istem selu ima neki Arnavt v najemu pobiranje državnega davka. Ta strahovito odira ljudi. Ko mu je seleki župan najponižneje naznanil, da tako ne gre, ga je dal privezati na drevo, sleči do nagega in bičati do krvi. Ko je župan ozdravel, je šel v Veles, da vloži tožbo. Ko Arnavt to izve, gre za njim in ga s puškinnim kopitom pobije na cesti. Župan je smrtno ranjen. Tudi ta zločin je ostal brez kazni. V Novem Varošu so cropali turški vojski pravoslavno cerkev.

* * *

Makedonci upajo, da jim aretiranje Cončeva in Mahajlovskega ne bo škodilo. Zdaj mislijo, da bo vsaj edinstvo v njihovem taboru in da se neha strankarstvo. Boris Sarafov, zdaj edini makedonski voditelj, je najel na Dunaju 8 ranocelnikov. Dva sta že odpotovala v Makedonijo.

Bolgarski odbori so se začeli živahnejše gibati. Okoli Drinopolja hodi četa 12 mož, katerim mora prebivalstvo prisegati, da jih bo podpiralo. Kdor ne priseže, tega prisilijo.

* * *

V Parizu, Berlinu in na Dunaju so napovedani shodi in akademije na korist Makedoncem.

Ruski diplomatični zastopnik Bahmeter se je vrnil s soprogo v Sofijo.

Turki nadaljujejo vojne priprave. V okraju kosovskem so mobilizirani rezervni voji. Vrsta pride kmalu na desetine brambovce. V več okrajih so arnavtski voditelji naznanili, da soglašajo z reformami. — Arnavti okoli Peča pa nasprotujejo in oblegajo Peč. V Likrešu so ubili 30 Srbov. Arnavti so v Skoplju napadli sodiško poslopje; napad je bil odbit.

Turške priprave. V Bolgariji je vedno več turških ovađuhov. Prednje turške straže ob turških meji so se potrojile, za njimi delajo turški vojski nove utrbe. Vojni načrt je izgotovil Goltz paša. Po tem načrtu bi glavna turška armada 120.000 mož operirala mej Drinopoljem in Mustafa paša v dolinah Marica in Tundža ter bi naskočila bolgarsko armado, ki bi stala na jugovzhodni meji. Najugodnejše stališče za bolgarsko armado je pri Tirnavu, Seimenu in Jambolu. Tu sovražnik težko pride skozi. Po izjavi turškega generala bi zahodni voji sestajali iz 20.000 Arnavtov, ki bodo osredotočeni v Ueskubu, odkoder bi predirali preko Kuma-

nova proti Küstendilu in sofjski ravnini. — Pred tednom je že 6000 mož turških čet slo iz Ueskuba in Palanke v Kočane ob bolgarski meji. Tja so tudi odšli vsi orožniki iz Küstendila, ki tvorijo sedaj en eskadron. Orientaka železnica je dobila od turške vlade naloga, naj pomnoži število vlakov na progi Adrianopol in naj si hitro oskrbi več voz in strojev. Napram takim pripravam Bolgarska ne more ostati mirna, za to je pisala oblastim, da odklanja vso odgovornost, ako Turčija takoj ne ustavi teh priprav. Po Bolgarski je veliko razburjenje proti bolgarski vladi. Ministerstvo Danewo utegne pasti in govori se, da pridejo na krmilo pristaši Stojlowa.

* * *

Ruske priprave. Iz Varšave se poroča, da so vsa vojaška poveljstva dobila ukaz, naj bodo pripravljena. Trije polki so se odpeljali proti jugu.

Najnovejše vesti.

Carigrad, 18. febr. Turčija nadaljuje s svojimi vojnimi pripravami. Pri Kruppu je naročila 100.000 kil brezdimnega smodnika ter zahteva, da se ji naročilo nemudoma dostavi.

Dunaj, 18. febr. Ker je vlada koncert na korist Makedoncem prepovedala, vršila se bo prireditve v obliki shoda po paragrafu 2.

Varšava, 18. febr. Poleg dveh polkov, ki sta se odpeljala proti jugu, so dobili tudi drugi polki nalog, naj bodo pripravljeni za odhod.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Umorjena grofica. Vdovo Agato grofico Strackinesen so dobili v Bukareštu umorjeno. Roparji so odnesli vrednostnih papirjev v vrednosti nad 100 tisoč kron. — Iz Florence se poroča, da so krasni gozdovi Vallonbrosa pogoreli. — Umor radi ljubosumnosti. V Vratislavi je fotograf Purkhart svojo ljubo 10 krat zabodel z nožem in sebe nato zastrupil. — Nemškega »učenjak« Mommsena je v Berlinu povozil nek izvošček in ga težko ranil.

Smrti niso mogli pričakati.

V svindernu v iztočni Prusiji je obolela neka starka. Vsak dan so sorodniki čakali njene smrti. Da jih smrt ne najde nepripravljenih, naročili so za staro mrtvaško krsto, katero so postavili v kuhinjo. Ko je drugi dan starka še živela, prinesli so krsto v sobo, v kateri je ležala bolna starka. Nežni mož starke rekel je bolnici, da jo bodo položili živo v krsto, ker z živo pri tem ne bo toliko sitnosti, kakor z mrtvim truplom. Starka se je morala udati v svojo usodo. Položili so jo v krsto, a — umrla ni. Zdravje se ji je vrnilo in sedaj že zopet hodi. Kaj bo sedaj z mrtvaško krsto, katero so sorodniki tako hiteli kupiti, se ne ve.

Cerkvene opravilo na telefonu je imel na Finskem pastor v Toholampi. Imel je telefonični cerkveni govor ter bil pri tem potom telefona zvezan s svojimi verniki. Tudi skupne molitve so opravili po telefonu.

Zapuščina skopuha. V Odesi je umrl milijonar S. I. Ralli. Pokojni je bil velik skopuh. Nikdar ni storil nič dobrega. Jedino to je znano o njem, da je ustanovil bolnišnico za — pse. Skopuh pa je bil tudi nasproti samemu sebi; živel je kakor kak siromak. Pred smrtjo je pozval k sebi svoje sorodnike in jim je rekel: Vi ste vsikdar mislili, da sem bogat, ali razočarani hoste. Jaz nimam ničesar razun — dolgova. Na to je izdahnul. Sodna komisija, ki je sestavila inventar zapuščine, je izračunala, da znaša ista 100 milijonov, ki so bili shranjeni v raznih angleških bankah. Sedaj so sorodniki kar iz sebe od radosti, kakor so bili poprej potrti, ko jim je Ralli zatrjeval, da je siromak.

Pravica slikarjeva do prodanih podob. V Parizu tožijo nekateri slikarji nekega ameriškega milijonarja, ki je kupil mnogo slik francoskih slikarjev, a potem plačane slike pustil primerne popraviti, posebno pa je pri nagih podobah dal naslikati preko nagote obleko. Slikarji pravijo, da te pravice ni imel, in so posebno hudi, ker je pod popravljenimi slikami podpis slikarjev, ki so oddali milijonarju prvotno sliko.

Ruski milijonar Tereščenko je umrl v Kijevu. Bil je prej preprost ruski kmet. Premoženje si je pridobil po l. 1863. ko je vlada preganjala Poljake. Nakupoval je po ceni poljska zemljišča in jih drago prodajal. S tem premoženjem je potem spekuliral. Zapustil je 150 milijonov rubljev, mnogo sveta v šestih gubernijah in sladorno tovarno. Z vsem skupaj cenijo premoženje na 250 mil. rubljev.

Trojno prosenečenje. Neka priletna dama na Dunaju je dobila te dni dopisnico, na kateri je bil pod besedami: »Pridi takoj, nekaj strašnega se je zgodilo,« podpisan njen zet, ki je stanoval v tretjem dunajskem

okraju. Dama je vsa preplašena hitela na zvetov dom, ker je domnevala, da se je zgo- dila nesreča, a ko je prišla k zetu, videla je zeta in njegovo ženko pri najboljšem zdravju. Sedaj so se vsi trije odpeljali na dom osle- parjene gospe. Tu jih je čakalo še le pre- senčenje. Vrata so bila ulomljena, stanova- nje oropano. Lopovi so pisali gospej zgraj omenjeno dopisnico, da so imeli proste roke za rop. Bilo bi pač želeli, da dama doživi še eno presenečenje, da namreč dobi nazaj pokradene stvari.

Velikanski sneg. Na severnem Fran- coskem je silen sneg. Pred dnevi je ostal vlak, ki vozi iz Bastide v Saint Laurent, na progi ves zasut od snega. Četa delav- cev je prišla na pomoč vlaku, da ga izkop- lje iz snega. Dvajset ur so delavci delali, da so vlak izkopal izpod snega. Promet je za nekaj dni radi prevelikega snega na tej progi popolnoma ustavljen.

Največja ljudska šola na svetu je v Londonu. Zgradil jo je s pomočjo bo- gatih židov lord Rothschild za otroke rusko- poljskih židov, ki so se naselili v Londonu. V šoli je 44 velikih razredov za dečke in 27 za deklice. Nič manj kot 4000 otrok se tam brezplačno poučuje.

Najnovejša vrste služba je pač služba Feliksa Chancela v Parizu. Mož ima na Montmartre posebno sobico, v kateri čaka »naročila«. Ta »naročila« mu dajo go- stilničarji, ki pokličejo Chancela, kadar je kak gost presiten in ga je treba vreči na cesto. In Chancel pride ter elegantno po- stavi sitnega gosta na cesto. Za to dobi od gostilničarja primerno plačilo. Chancel je gostilničarjem vedno na razpolago in na- mestu, da bi gostilničarji proti gostom kli- cali na pomoč policaje, pokličejo raje Chan- cela, ki stvar »lepše« opravi. Ta najnovejši »poklic« seve ne bo mogel preživeti mnogo ljudij, ker en tak mož za metanje sitnih go- stov iz gostiln zadošča za cel okraj.

Boj s policijo pri požaru je bil v soboto v Berlinu. Množica, ki je prihitela gledat ogenj, se ni hotela umakniti policijski straži. Straža je zaman poskušala potisniti množico nazaj. Na povelje poročnika policije se množica ni premaknila. — To je poro- čnik tako razjezilo, da je potegnil sabljo in je zapovedal redarjem, naj tudi potegnejo sablje. V tem hipu je množica pričela odri- hati po policiji s palicami in dežniki. Razvil se je boj, v katerem je bilo mnogo oseb ranjenih. Poročniku je bila izvita iz rok sablja. Množica mu je raztrgala obleko. Po- licija se je morala umakniti. Sedaj se vrše obširne preiskave. Tekom teh preiskav se je tudi dognalo, da sta ogenj podnetila dva dečka, ki sta si hotela zaslužiti tri marke, čečeka, običajno dobe tisti, ki ogenj prvi na- znanijo.

Zopet defraudacija. Vincenc Fischer je defraudiral v Falknovu pri posojilnici 38.000 K. Defraudiral je tudi pri zgradbi protestantske cerkve, katere oskrbnik je bil glava tamošnjega gibanja »Los von Rome«.

Svatovaclavska daje Čehom mnogo misliti. Na zadnjem shodu zaupnikov se je naglašalo, da se ne sme dopustiti konkurz, kajti padec vaclavske založne bi potegnil seboj v pogubo še sedemnajst drugih de- narnih zavodov. Na shodu je bilo silno ogor- čenje proti advokatom, kateri so vložili tožbe na konkurz. Prebrala so se njih imena, in zborovalci so vpili: Pobijte jim okna! Sramota jim!

Električno razsvetljeni cilindri so najnovejša reklamno sredstvo v Monakovem. Te dni sta hodila dva gospoda po predstavi v dvornem gledališču po najbolj objudenih ulicah s cilindri, na katerih so z električ- nimi svetili vidna imena raznih sredstev za lase in za čistobo ust.

Gobova bolezen v Evropi se v naj- novejšem času prikazuje tu in tam, dasi- ravno se je mislilo, da je ta bolezen že iz- ginila. Stari Grki in Rimci so se je jako bali. V VIII. stoletju je bilo veliko gobovih med Longobardi, v IX. stoletju so sezidali v mestu Bremen, v XI. stoletju v Virzburgu hiše za gobove. Zelo veliko gobovih je bilo v XIII. stoletju, potem jih je bilo vedno manj in v XVI. stoletju skoraj nobenega. Sedaj se širi gobova bolezen po Aziji, Afriki, Ameriki, po nekaterih krajih na Ruskem, Skandinaviji, Islandu, v Provenciji, na la- ških bregovih, na Grškem, po otokih sredo- zemskega morja in največ jih je na Norve- škem. Leta 1868 ji je bilo tam 2689, leta 1883 le 1443; bolezen pojenuje, odkar imajo tu bolnišnice. V Parizu je neki 19 gobovih in zidajo tudi bolnišnico. To bo- lezen, ki je zelo nalezljiva in o kateri po- gosto beremo v svetem pismu nove zaveze, razširja bacilus gobovih. Redkokadaž ozdravi človek, ki se ga ta bolezen loti, in ako ozdravi, ostane slaboten in hira.

Perzijski poslanik v Atenah je zo- pet nastavljen. Od tega časa, kar je bil zad- njikrat nastavljen, je minulo precej let. Bilo je to ob času kralja Darija (491 pr. Kr. r.). Ni bilo tedaj v Atenah poslanika celih 2394 let in ni bilo nobenega občejanja med aten- sko republiko in perzijskim kraljestvom po

nazni bitki pri Meratonu. Sedaj je torej zo- pet obnovljeno prijateljsko občejevanje.

Zopet eden. Menih P. Hecht iz reda oblatov Blažene Device je dobil odlikovanje od angleškega kralja in sicer red sv. Mi- haela in Gregorija za oskrb bolnikov in ran- njenecv v vojski z Buri. Ta red dobivajo navadno le najvišji dostojanstveniki in principi.

Zavarovanje starih deklet. Na Dan- skem se dekleta lahko zavarujejo za slučaj, ako se ne omože. V slučaju, da se pred 40 letom omože, zapadejo dotično svoto na ko- rist svojih manj srečnih sovrstnic, po 40 letu pa neomejene zavarovanke dobijo dosmrtno penzijo.

Prvo potovanje Čehov v Lurd, ki ga je priporočil škofijski ordinarijat v Brnu, bo koncem avgusta. Oklic za to potovanje bo objavljen, ko bo dokončan pogovor s te- hničnim voditeljem te božje poti.

Kaj bodo rekli liberalci? O Ame- rikancih se govori kot o vzoru napredka in glejte v tej deželi svobode je bil kat. duhovnik imenovan senatnim kapelanom. To je dostoj- nost, kjer je bil dosedaj vedno nekatolik. To odlikovanje je zadelo duhovnika Wald- rona v deželi Selaware. Kaj bodo rekli libe- ralci, kateri o zločinah ne govorijo s takim zaničevanjem, kakor govorijo in pišejo o kat. duhovnikih.

Pruska humanita. Pruska vlada pod- kupava učitelje v poljskih krajih. Vsakemu, kdor germanizuje uspešno svoje rojake, je zagotovljena precejšnja doklada.

Narodno gospodarstvo.

Čevljarska razstava.

Trgovski in obrtniški zbornici v Ljub- ljani se je naznanilo, da se bo v mesecu juliju 1903 v Hamburgu vršila čevljarska strokovna razstava, katero priredi hamburška čevljarska družba (ceh). Razstava bo obse- gala naslednje skupine: I. Dela vajencev; II. dela mojstrov v zvezi s čevljarskimi iz- delki za vojaštvo, oziroma za vojne namene; III. izdelovanje golenic (golenice po meri in tovarniške golenice); IV. usnje vseh vrst (po možnosti z različno strojnimi načinov in čreslovin); V. kopita, čoki in orodja; VI. ši- valni in pomožni stroji ter stroji za izdela- vanje čevljev; VII. potrebšnine vseh vrst; VIII. strokovno šolstvo, tedaj za mojstre, združeno obrtno pospeševanje; IX. zgodo- vinsko obučeno in druge zgodovinske zna- menitosti iz življenja čevljarskih združnic (cehov). Vnanji interesi se načeloma do- puščajo v vse skupine, izvzemši skupini I. in II. Vendar pa je razstavna komisija pri- pravljena izjemoma tudi v izvzetih skupinah dopustiti kolektivne razstave avstrijskih in- teresentov po prejšnjem posebnem dogovoru. Vodja razstave je kraljevi komisijski svetnik R. Esser v Berlinu C, Alexanderstrasse 55, ki tudi sprejema prijave za to razstavo enako kakor predsednik delavnega odbora gospod C. Rudelbach v Hamburgu, Stiftstrasse 27 I. Pristojbina za razstavo znaša 750 mark za metersko namizno površino, za tlakovni kva- dratni meter pa 6 mark.

Društva.

(Slovensko društvo »Ili- rija« v Pragi) priredi v proslavo 50 letnice rojstva slavnega češkega pesnika pro- fesorja Jaroslava Vrchlickega, v petek dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v dvo- rani Chodčrove restavracije slaynostno dru- štvono sejo s sledečim vzporedom: 1. Po- zdrav društvenega predsednika tov. jur. E. Stareta. 2. »O Jaroslavu Vrchlickem« pre- dava tov. jur. Franja vitez Žižka z Trocnova. 3. Anton Nedved: »Mili kraje, zapoje pevski zbor »Iirije«. 4. Recitacija slovenskih pre- vodov Jaroslava Vrchlickega, prevedel jur. Janko Pretnar. 5. Hugo Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, zapoje drušveni kvartet. Gostje dobro došli!

(Bralno društvo »Lipa« na Slapu pri Vipavi) priredi na pustno nedeljo 22. svečana 1903. veselico v prostori- h g. Ferdo Malika. Vapored: I. Ples. II. Petie: 1. H. Volarič: »Za dom«, možki zbor. 2. H. Volarič: »Rožice«, mešan zbor. 3. P. H. Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, možki zbor. III. Bratranec. Burka v enem de- janju. IV. Šaljivo srečanje z dragocenimi dobroti. Začetek takoj po poldanski službi božji. Ustopnina k I. plesu 1 krono do ve- selice, k veselici stojišča 40 vin., sedeži 60 vin.; k II. plesu 2 kroni. Listki za srečanje 20 vin.

(Veselica Blaž Potočni- kove Čitalnice v St. Vidu pri Ljubljani) se je vršila v nedeljo v po- polno zadovoljnost občinstva. To se je po- kazalo s tem, da je bila dvorana do zad- njega kotička napolnjena. Igrali »Telegramm« in »Strgana suknja« sta bili, ako se pomisli, da so igrali diletanti, v prav dobrih rokah. Posebno Podgoraki je igral izvrstno, tako tudi Koren, Hribar, Narobe, ter natakari. Posebno dobro sta izvršili svoji ulogi gdč. Ljudmila in g. Ema. Vsa hvala in čast tudi gdč. Zakotnik - ovi za pre- krasno deklamacijo. Želeli bi, da bi nam vrla »Čitalnica« še večkrat napravila tako vesel večer. Eden navzočih.

(Narodna čitalnica v No- vem mestu) priredi na pustni torek, 24. t. m. veliko maškarako: »Lukazev se menja«, za katero se delajo vaestranske priprave. Na semnju se bode prodajalo naj- različnejše blago in preskrbljeno bo za obilo zabavo in razvedrilo sejmarjev, kot s pano- ramo, menežarijo, gledališčem itd. Tudi bo videti originalno novomeško občinsko klet, v kateri se bo točil izvrsten dolenjski cviček. Sejmarji se vabijo za to na prav obilen obisk.

Darovi.

XIV. Izkaz za »Dijaški dom« v Celju.

Za dijaški dom so nadalje vplačali pri- spevke: Na Silvestrov večer se je nabralo v pušici v »Narodnem domu« v Celju 38 K 68 v. Slavno uredništvo »Domovine« od na- slednjih sprejete vsote: Čast. g. Alojzij Musi, kapelan na Ljubnem, v veseli družbi v le- denici nabral 8 K. Vesela družba pri Sv. Petru pod Sv. goro 6 K. g. dr. Jos. Rakež, okrajni zdravnik v Šmarju pri Jelšah, v ve- seli družbi nabral vsoto 25 K 40 v. G. Ve- koslav Bahovec o. kr. poštni oficijal v Ma- riboru, v veseli družbi v Hočah nabralo vsoto 13 K. G. Vrečko, nadučitelj v Slov. Gradcu, za učiteljsko društvo slovenjegraško 10 K. G. Vekoslav Bahovec pri odhodnici g. dr. Müllerja nabralo vsoto 13 K. G. dr. Jos. Rakež v Šmarju ob prihodu starega prija- telja nabralo vsoto 16 K 30 v. G. Rudolf Pevec v St. Pavlu pri Preboldu pri veselici nabralo vsoto 11 K 66 v. G. dr. Potočnik v Mariboru pri fantovskem omizju na dam- skem večeru v »Narodnem domu« nabralo vsoto 27 K. G. Ivan Klemendič, učitelj v Črni gori, ob priliki odhoda gg. Leskovar in Laznik nabralo vsoto 22 K 84 v. G. Jos. Stakovnik, Anincev Petroseni 2 K. Gg. Ja- voršek in Lukman na Gomilskem v veseli družbi v gostilni pri Kunstu nabralo vsoto 6 K 60 v. G. dr. Grossmann, odvetnik v Ljutomeru, od Mavrina zaslužene stroške 25 K 10 v. Dr. Vladislav Pegan, odvetniški kandidat v Celju na silvestrov večer na- bralo vsoto 22 K 2 v. G. Maks Pletersnik, o. kr. profesor v Ljubljani, 15 K. G. Andrej Žumer v Kranju 2 K. G. Neimenovan iz Polzela 7 K. G. Ružman Ivan, rev. v Gradcu, 5 K. Alma Baš, da dné 10 jan. zdražbanega brošča 32 v. C. kr. užitnine davčna skupina Bizeliško-Pišce nerazdeljen ostanek iz l. 1901 2 K 64 v. Posamezni udje te skupine so darovali, in sicer: načelnik g. Franc Agrež 5 K, namestnik g. Franc Skof 1 K, g. Leon Henigsfeld 1 g. Fr. Trampuš 1 K. G. Koser v Inčincih 2 K. Č. g. Anton Slander, de- kan v Starem trgu. 20 K. Č. g. Fric Ku- kovič, župnik na Doberni. 5 K. Sostanski rodoljubi skupaj 181 K 10 v., med temi g. nadučitelj Matejkovič v Skalab 50 K. Slavno občina Novacerkev pri Celju 10 K. Slavno okrajni odbor v Svinici 100 K. Slavno žu- panstvo Dol 100 K. Slavno posojilnica na Dolu 50 K. Zbirka sl. uredništva »Slovenca« v Ljubljani 5 K. Prebitek od koncerta go- spice Herites v Celju 14 K 55 v. Čisti do- hodek plesnega venčka šentpavelskih sotrudi- nikov 8 K 50 v. Vsega skupaj v tem izkazu 783 K 71 v. Prej izkazanih 25.822 K 76 v. Skupaj 26.606 K 47 v.

— Občeznana dajó Mautner jeva napojena semena za krmsko repo najobilnejši pridelek Prav tako izvrstna in nepresežna so tudi Mauthnerjeva zele- njadna in cvetlična semena.

Listnica uredništva:

Prosimo gospode dopisnike, da nam poročajo hitro in kratko. Posebno dopisi o slavnostih in veselicah naj bodo kratki, ker nam jih toliko dohaja, da ne morejo priti na vrsto.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ljutomer, 18. febr. Dekan Ivan Skuhala davi umrl previden s sv. za- kramenti za umirajoče. Pogreb bo v petek dopoldne.

Dunaj, 18. febr. (C. B.) Iz danes razglašene razsodbe upravnega sodišča je razvidno, da je upravno so- dišče odklonilo kot nedo- pustno pritožbo več voliv- cev proti odloku dež. vlade kranjske v zadevi ugovora proti vo- litvam v ljubljanski občin- ski svet v aprilu 1901.

Dunaj, 18. febr. »Slovanska zveza« je imela danes sejo, v kateri je skle- pala o glasovanju pri vojni predlogi. Sklenilo se je sklep ohraniti tajen. V zadevi prepovedi dobrodelne veselice na korist Makedoncem bo »Slovanska zveza« vložila interpelacijo.

Dunaj, 18. febr. (C. B.) Zbornica nadaljuje drugo branje vojne predloge.

Dunaj, 18. febr. Jutri ima sejo mladočeški klub, v kateri določi tak-

tiko z ozirom na zahtevo, da bi se prvo branje proračuna vršilo pred prvim branjem nagodbene predloge. Čuje se, da bo mej Mladočehi in vlado došlo do kompromisa. Vlada bo zidala nekaj lokalnih železnic na Češkem, prispevek za regulacijo rek se bo povišal, nekaj železnic na Češkem se pa poddržavi.

Dunaj, 18. febr. Jutri in pojutraj- šnjim ima državna zbornica sejo. Potem je odmor do petka prihodnjega tedna.

Dunaj, 18. febr. Kolegij referen- tov o spremembi poslovnika ima vsak dan permanentno sejo. Kolegij upa skoro izgotoviti svoje delo, tako, da dobi stvar v roke pododsek že prihodnji teden in da pride spre- memba poslovnika v razpravo v zbor- nici začetkom marca.

Dunaj, 18. febr. Plantan s to- variši so včeraj interpellirali radi postop- anja tržaškega namestništva in kopr- skega glavarstva v ríemanjski z a d e v i.

Dunaj, 18. febr. Avstro-ogrski in ruski načrti reform v Makedoniji so že izročeni evropskim vlastim. Gotovo je, da bodo vse viasti pri tem podpirale Avstrijo in Rusijo. Ko se tozadevne vlasti izjavijo, dobi predloge Turčija ter se tudi objavijo. To se zgodi koncem prihodnjega tedna. Političnih zahtev ni v predlogih nič.

Dunaj, 18. febr. Policija je prepo- vedala koncert, katerega so hoteli pri- rediti slovanski državni poslanci na ko- rist Makedoncem. Deputacija poslancev je bila pod vodstvom poslanca Vukoviča pri Körberju, ki pa je dejal, da prepo- vedi ne more razveljaviti. Poslanci bodo radi tega vložili interpelacijo.

Budimpešta, 18. febr. Ravnatelj elektrarniške tvrdke Deckert v Ho- molki pri Budimpešti je poneveril 160.000 K in pobegnil.

Budimpešta, 18. febr. Poslanec Lengyel je pozval honvednega ministra na dvoboj. Danes popoldne ob 3 uri se je vršil dvoboj na pištole. Izid še ni znan.

Baden, 18. febr. (C. B.) Truplo nadvojvodinje Elizabete so danes pre- peljali s kolodvora v Weilburg, kjer je bilo slovesno blagoslovljeno v prisotno- sti nadvojvod Friderika, Evgena, ba- varskih princev Ludvika in Franca in drugih. V kapeli je bilo truplo začasno pokopano. Mesto je v črnih zastavah.

Pariz, 18. febr. (C. B.) »Matin« poroča, da je zunanji minister Delcasse v zadevi dogodkov na Balkanu sledeče izjavil: Francija podpira z vsemi močmi načrt za reforme v Makedoniji, ki sta ga izdelali Avstro-Ogrska in Rusija. Če bodo potrebne druge reforme, je minister voljan jih podpirati in sploh vse storiti, da se zboljša položaj v Makedoniji, toda pri tem delu se ne bo nikdar ločil od velesil, ki so podpisale berlinsko po- godbo. Neodvisnost Makedo- nije bi pomenila anarhijo, delitev pa vojsko.

Lvov, 18. febr. Z dežele se nazna- njajo velike povodnji.

Lvov, 18. febr. Dne 3. maja se vrši tu vsepoljski shod.

Genf, 18. febr. Princezinja Lujiza je poslala svojim otrokom zaboj igrač. Dobila je vse nazaj z napisano opombo »Se ne sprejme«. Princezinja Lujiza pravi, da se z Gironom poroči, ako ji saški dvor ne dovoli videti otroke. Po svetnih postavah v Genfu za tako ci- vilno poroko ni zaprek. Drugi viri zo- pet poročajo, da bode princezinja Lu- jiza, Giron, Leopold Wilfling in gdč. Adamovič odpotovali v Ameriko.

Hamburg, 18. febr. Velika tovarna usnja bratov Schmidt v Eckernförde je pogorela.

Laki za kočije, podstavke in razkrojljivi laki tvrdke W. Harland in sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeluje na Angleskem, priznано najboljši, ker se hitro suše ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk. Ti laki so najtrpežnejši in ne provzročajo niti marog, niti ne postanejo bledi. Dobé se po tovarniški ceni pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Franciskanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
17	8 zveč.	749.6	-3.9	sl. svzh.	jasno	0.0
18	7. zjut.	749.7	-9.3	sl. svzh.	jasno	
18	2. popol.	748.6	1.4	sl. svzh.		

Srednja večerajšnja temperatura -3.2° normale, 0.0°.

Mesto posebnega obvestila.

197 1-1

Ivana Lenček rojena Debevo javlja v svojem in svojih otrok Alojzija, Marije, Margareto, Hane in Ivo-ta potrditve srca vsem sorodnikom in znancem, da je Vsemogočnemu dopalo njegovega iskrenoljubljene soproga oziroma očeta gospoda

Alojzija Lenček-a
trgovca

po dolgotrajni in skrajno mučni bolezni, danes zjutraj ob 8. uri, previdenega s svetotajstvi za umirajoče, poklicati v boljšo bodočnost.

Truplo predragega ranjega preneslo se boče dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Zvezdarske ulice števil 1, k večnemu počitku.

Nepozabnega preminolega priporočamo v blag spomin.

Maše zadušnice darovale se bodo v več cerkvah.

V Ljubljani, 18. svečana 1903.

VABILO

na

IX. redni občni zbor

okrajne posojilnice v Radečah
vpisane zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 1. marca 1903

ob 1/4. uri popoldne

v Narodnem domu v Radečah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskih preglednikov.
3. Odobritev letnega računa za l. 1902.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskih preglednikov.
6. Prememba pravi.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Gostilna „pri novem svetu“

Na debeli četrtek, 19. t. m.

domača veselica.

Sveža društvena godba.

Začetek ob 8. uri zvečer — Vstop prost.

Na to veselico vljudno vabi

z odličnim spoštovanjem

Valentin Mrak,

gostilničar.

196 1-1

12 12

Sveži

pustni krofi

so dobili vsak dan v slaščičarni in pekarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21
in
Mestni trg 6.

Naročila se
točno izvr-
šujejo.

196 1-1

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati stara mati gospa

Cecilija Korošec

danes 1/2. na 8 po kratki mučni bolezni v 77 letu svoje starosti, previdena sv zakramenti za umirajoče mirno v Gradu v Gospodu zaspala.

Drago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Marija Kustudič, Rozalija Korošec,
hčeri — **Josip Korošec,** k. j. govodja, sin.
— **Dr. Jurij Kustudič,** zet — in vnuki
in vnukeje.

Gradec — Ljubljana 18. sveč. 1903.

VABILO

na

VIII. redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Metliki
registr. zadruge z neomejeno zavezo,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 1. marca 1903

ob 1/2. uri popoldne

v društvenih prostorih v Metliki.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobritev letnega računa.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi člane

Načelstvo.

Opazka. Ko bi ob določeni uri občni zbor ne bil sklepčen, prične se pol ure kasneje drugi, ne glede na število udeležencev.

J. N. Potočnik

krojaški mojster

v Ljubljani,

Sv. Petra nasip 2

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje duhovske obleke in talarjev po najnovejšem kroju in po nizkih cenah.

33 8-5

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-26

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega danka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon števil. 57.

Razglas.

118 (3-3)

Radi oddaje del pri demoliranju, dalje zidarskih, kamnoseških, tesarskih, krovskih, klepatskih, mizarskih, ključavničarskih, plesarskih in steklarskih del za

zgradbo nove župne cerkve na Bledu

se vrši dné 23. februarja 1903 ob 10 uri popoldne pri podpisnem stavbenem odboru pismena ponudbena razprava.

Načrti, proračun, pogoji in drugi pripomočki so na upogled vsakomur v župnišču na Bledu.

V ponudbah, ki naj bodo zapečateni in se jim mora priložiti petedstotni, na podlagi ponujane skupne svote proračunani vadij, se morajo navesti i enotne i skupne zahtevane svote.

Izrecno se pripominja, da je vsakomur presto, da stavi ponudbo ali za posamezna dela, ali pa za celo razpisano delo, vendar se pa na ponudbo, ki ne bodo popolnoma odgovarjale pogojem razpisa, ali če bodo le pogojne, ali pa če se vložje prepoznano, ne bodo oziralo.

Odbor za zgradbo nove župne cerkve na Bledu,

dne 26. j. n. 1903.

Načelnik:

Knez Ernest Windisch-Graetz.

Hladnikove nove pesmi.

Sestnejši izbranih Marjinih za mešan ali dvo-glasni ženski zbor. Op. 15. Nova izdaja za Marjine družbe prirejena. — Part. in 20 glasov 5 K, posam. part. 1 K, vsak glas 20 h.

36 Obhajilnih, presv. R. Telesa in Sroa Jezusovega pesmi za mešan ali dvo-glasni ženski zbor. Op. 39. Part. in 4 glasi 4 K, posam. glas 40 h.

Dobi se v Katol. Bukvarni, pri L. Schwentnerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu. 97 5-5

Služba

organista in cerkvenika

se razpisuje v župniji Špitališč, p. Motnik.

Če hoče poučevati v zasilni šoli, ima postranskega zaslužka 400 kron na leto.

Več pov. župni urad. 138 4-4

MALI VITEZ

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz

* Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. * Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 sešitkih po 40 h. Vsakih 14 dni se izdaja en sešitek.

Založila knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani.

111 20-6

Organist in cerkvenik

se išče

za Blagovico pri Lukovici. Služba se nastopi o sv. Jurija. 175 4-2

Emajlirani higijenični

pljuvalniki

se dobivajo najcenejše pri

Karol Kavšek-a nasl.

Schneider & Verovšek

164 4-3

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Štedilno milo z znamko „jalen“

je izredno dobre kakovosti, je jako izdatno in zjamčeno čisto.

62 25-5

Naprodaj je po vseh boljših prodajalnicah tacega blaga.

Paziti je na gorenjo varstveno znamko.